

Tigran Petrosjan

narození: 17. června 1929, Tbilisi, Gruzie, Sovětský svaz

úmrť: 13. srpna 1984, Moskva, Sovětský svaz

Ocenění: *šachový velmistr*

mistr světa v šachu 1963-1969

Tigran Petrosjan – přezdíváný **Železný Tigran**.

Šachy se naučil hrát ve svých osmi letech. Pocházel z chudé arménské rodiny. Dětství prožil v Tbilisi.

V těžkých válečných letech ztratil otce i matku a jako patnáctiletý chlapec se musel starat o své mladší sourozence. Střídal různá zaměstnání, aby dokázal uživit sebe a své sourozence. Toto těžké období jeho života ho vyzbrojilo pro šachovou dráhu neocenitelnými vlastnostmi – skromností, houževnatostí a především vědomím, že každý úspěch musí být vybojován tvrdou prací.

V roce 1947 se stal již mistrem a o dva roky později poprvé startoval ve finále mistrovství Sovětského svazu. V roce 1951 a 1952 se na tomto finále umístil na druhém místě, vybojoval si účast v mezipásmovém turnaji, ve kterém získal titul velmistra. V turnaji kandidátů 1953 obsadil páté místo. Říkali mu „Železný Tigran“ pro jeho solidní styl, pro jeho vzácně vyvinutý smysl pro vlastní bezpečnost. Věděli, že Petrosjan si v šachu váží nejvíce logiky a dělá objektivně správné tahy a že nikdy nepřistoupí na riziko, byť by bylo sebelákavější. Byl přívržencem pozičního šachu. Vyhýbal se riziku a do útoku se pouštěl výjimečně. Byl prostě pravým opakem Tala. Tal vítězil, Petrosjan neprohrával.

V roce 1962, na ostrově Curacao v Karibském moři, se chýlí ke konci turnaj kandidátů mistrovství světa. Před posledním kolem vede Petrosjan o půl bodu před Keresem. Oba budou hrát bílými, Keres s Fischerem, Petrosjan s naším Filipem. Filip se důvěrně zná s Petrosjanovými. Před partií se ptá manželka Petrosjana, tak co jak se cítíte před utkáním? Mně už o nic nejde, praví Filip a „za tisíc dolarů klidně prohrají“. Manželka Rona se směje. Petrosjan je však u partie nervózní a stále sleduje partii svého konkurenta. Petrosjan se nakonec spokojuje s remízou a opouští sál. Když se po čase do sálu vrací, všichni mu gratulují k prvnímu místu – Keres proti Fischerovi neuspěl. Petrosjan se stává vyzývatelem Botvinnika v boji o titul mistra světa. K zápasu došlo v roce 1963 v Moskvě a Petrosjan zvítězil 5:2 (při 15 remízách). V roce 1966 proti Spasskému titul obhájil, ale roku 1969 již Spasskij zvítězil.

Šachová historka

Jan Smejkal vynikající český šachista vyprávěl historku, kterou zažil s Tigranem Petrosjanem a také s Michaelem Talem. „V létě roku 1975 se hrál v Miláně superturnaj s novopečeným mistrem světa Karpovem. Po slibném začátku a vítězství nad Larsenem jsem nastoupil ve 4. kole černými figurami proti exmistru světa Petrosjanovi a dostal se ke slibné protihře. V tu chvíli přišel Míša Tal a povídá: „Jan, Tigran vám nabídne remízu, vsadím se.“ „Jak to víte Míšo?“ „Jsem šarlatán, vím všechno,“ zasmál se Tal a odešel hrát svoji partii. Já jsem se vrátil ke svému stolku, ale než jsem usednul, slyším „ničju predlagaju“(nabízím remízu). Já ji po krátkém zaváhání přijal. Hlavou mi ale vrtal ten Tal. Při večeři se ho ptám: „To byl jenom vtípek Míšo, že?“ „Ne, ne, kdepak.“ A Míša mi vyjasnil pozadí celé věci. Uviděl totiž, jak si Tigran Petrosjan nasazuje na ucho naslouchadlo, neboť byl nedoslýchavý. „A když chce se soupeřem mluvit, tak si naslouchadlo vždycky nasadí,“ zasmál se šarlatán Michal Tal. Od té doby jsem už vždycky věděl, kdy nastanou s Tigranem Petrosjanem mírové rozhovory.

